

СВОБОДА

Rev. A. Bonczewsky
40 May Str.
Ansonia, Conn.

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Рокъ VII.

Мт. Кармель, Па. Четвергъ 5-го Жовтня 1899.

Число 40.

КАЛЕНДАРЬ.

Жовтень.
1. Ч. Звѣз. Іоанна Кр.
2. П. Феола острову.
3. С. Евфросинія
4. Н. 16. Іоанна Ботоса.
5. П. Каллегрита
6. В. Хартмана Вячеслава
7. С. Карина Феофана

Увага.

Хотѣи приступити до „Союза“ най посылають вступне и мѣсячне до кассира:

Mr. Kond. Kotanczyk
Box 127
SHAMOKIN, PA.

П увѣдомлять секретара подъ адресомъ:

Rev. Antony Bonczewsky
10 May Str.
ANSONIA, Conn.

Хто хоче записати собѣ одинокъ, * * * РУСКУ, * * * РОБОТНИЧУ ГАЗЕТУ, най пише на адресъ:

„SVOBODA“
P. O. Box 13
MT. CARMEL, PA.

СПРАВЫ „Р. Н. СОЮЗА.“

Въ первой половинѣ вересня б. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдующіи новыи члены:

Mayfield, Pa.
1. Бихаръ Иванъ 86)

2. Цыркотъ Микола 903

Buffalo, N. Y.
3. Струтъ Андрей 722

St. Louis, Mo.
4. Валевска Павліяна 1514
5. „ „ „ Анна 1514
6. Чорный Павло 1515
7. Сисакъ Ілія 1515
Shenandoah, Pa.
8. Гуретякъ Атаназій 1110
Olyphant, Pa.
9. Коменецкій Іванъ 1516
10. Гальчакъ Петро 1516
11. Адамовичъ Семанъ 1517
12. Тедехъ Акафа 1517
13. Пештикъ Юрій 1518
14. Бурдзякъ Стефанъ 1518
15. Мурянка Василь 1519

McAdoo, Pa.
16. Трояновичъ Петро 1519
17. Баранъ Андрей 1520
18. Несторъ Осифъ 1520
Yonkers, N. Y.
19. Ляга Кондратъ 1094
20. Стонога Іванъ 1095
21. Пелешъ Василь 1096
Pittsburg, Pa.
22. Сосенко Алексій 1521
23. Крутило Василь 1521
24. Микунякъ Стефанъ 1522
25. Комай Осифъ 1522
26. Данило Василь 1523
27. Гуличъ Осифъ 1523
28. Костишакъ Данило 1524
29. Фучцла Константинъ 1524
30. Юрчакъ Кширианъ 1525
31. Гойсавъ Никола 1525
32. Хонасъ Іванъ 1526

Priceburg, Pa.
33. Бошнякъ Ілія 1526
34. Дрозда Яковъ 1527
35. Кинакъ Іванъ 1527
Plymouth, Pa.
36. Танчакъ Михаилъ 1528
37. Томко Онуфрій 1528
38. Кулига Теодоръ 1529
39. Машейко Іоанъ 1529
40. Яношъ Стефанъ 1530
41. Солой Іванъ 1530
42. Садовскій Теодоръ 1531
43. Осѣракъ Теодоръ 1531

Rhone, Pa.
44. Ванчишигъ Теодоръ 1532
45. Вонкъ Дмитро 1532
Eleonora, Pa.
46. Валько Василь 1533
47. Галайда Іванъ 1533

48. Корновичъ Юрій 1534
49. Кирнакъ Никола 1534
Ansonia, Conn.
50. Волосъ Константинъ 1535
51. Кузякъ Василь 1535
52. Нецьо Кванъ 1536
53. Обинъ Стефанъ 1536
54. Пелешъ Петро 1537
55. Смеречнякъ Теодоръ 1537
56. „ „ „ Михаилъ 1538
57. Кузякъ Іванъ 1538
58. Цимбаа Якимъ 1539

Квитъ
на \$50, словами пиддесять долларѣвъ, котри я одержала зъ касы „Р. Н. Союза“ яко запомогу за хворѣсть моего мужа Петра Салона, котрый находить ся въ домѣ божевольныхъ въ Danville, Pa. За выплачене складаю сердечну подяку „Р. Н. Союзови“.

Shamokin, Pa. 25. вересня 1899.
Марія Салонъ.
ПРИ СВДѢКАХЪ:
Иосифъ Слезивъ,
Павло Котанчикъ.

Коли Совѣтъ товариства рускихъ священниковъ буде мати значѣнне?

Найверше мушу оправдатись, чому въ такой дражливой справѣ, якъ о дѣяльности Совѣта, поважуюсь забарати голосъ публично. Се не жадна приватна моя справа спонукуе мене обзватись за справедливостію. Противно, се справа публична. Во по мойбѣ думцѣ каждый, хто только бажае злученя всѣхъ греко-католикѣвъ, мае обовязокъ высказати свою думку вольно и безъ наименшого боязни.

Въ нынѣшней своей ставтѣ я не думаю доторкатись пытаня, яке поважились обробляти Товтъ тай словац-

кй газеты, чи Совѣтъ може истновати въ католицкой церкви, чи его потвердять власти и т. д. Се рѣчь занадто замотана и вымагае точного и сумѣнного розслѣду, а не пѣны злобы. Я хочу вѣдѣти на иныше пытане: Що за задача того Совѣта, коли вѣнь вже истнуе, и коли вѣнь взавъ на себе обовязокъ переправдяти порядокъ въ униатской церкви въ Америцѣ?

На се пытане рѣжву можна достати вѣдѣнне послѣ того, зъ якого становиска хто на сю справу задивляе ся. Але, послѣ моего погляду, на се пытане повинна бути только одна вѣдѣнне. Розважмо хвилинку.

— Де мы есьмо?
— Въ Америцѣ.
— Хто становить суму нашу вѣрниковъ?
— Бѣдныи работники.
— Хто удержуе, украшуе церквы, хто дае утримане попамъ?
— Ты-жъ самый бѣдныи работники.
— Хто суть священники?
— Провѣдники народу.
— Що мають робити ты священники?
— Добро робити народови.
— Хто есть Совѣтъ?
— Выразъ думокъ и волѣ священниковъ.
— Що-жъ вѣнь мае робити?
— Те саме, що и священники, значить, добро робити народови, только въ болышой мѣрѣ, горячѣйше, щирѣйше, способнѣйше, вытревѣльшше.

Що сего, а не чого пѣшого выжидае народъ вѣдь Совѣта, я маю на те колька примѣровъ. Ихъ ту не буду наводити, бо они ажъ надто

звѣсны всѣмъ, чтобы ними на томъ мѣсци заниматись. А хочъ они звѣсны, то коли я хочу представити читателямъ, якъ задачѣ масе выповѣгати Совѣтъ, я мушу навести якъ-такіи доказы на доказъ сего, що народъ выжидае вѣдь Совѣта подвоенои працѣ и таланту. Якже се? А осьъ якъ: Коли я переглядавъ рѣжныи дописи писаный нашими людьми, а помѣщуваный то въ „Свободѣ“, то въ „Вѣстнику“, то въ „Свѣтѣ“, то я дочитавъ ся у нихъ, що народъ шукае правды, навѣтъ тогда, коли вѣнь незручно хоче напасти на того або сего своего кума.

Народъ хоче правды. Се фактъ. Чи возьмемо на примѣръ дописъ до „Свободы“, въ котрой М. Шкарупекій говоритъ о бизнесѣсахъ, чи возьмемо дописъ зъ Канады, де оповѣдае ся о вѣднѣности нашего народу до римокатоликѣвъ и православныхъ, чи возьмемо на увагу дописъ одного чловека (его имени не памятоу) въ „Вѣстнику“, въ котрой оповѣдае о стосункахъ работниковъ до капиталистовъ въ Кольорадо, выходятъ все одно: Народъ хоче свѣдомо, а болыше ще несвѣдомо правды. Не только дописи се показываютъ. Такожъ и стпки писаный нашими людьми показываютъ се наглядно.

Хто сего не бачить, тому и окуляры не помогутъ... Де-жъ топ правды знайти? Народъ зовѣмъ природно звертае ся до священниковъ, до его свѣтлѣ, а особливо до тыхъ, котри творятъ Совѣтъ! Они, самъ интересъ кастовый сего вымагае, мають передовѣсьмъ старатись о се, чтобы правда у всѣхъ нашихъ парохіяхъ за-

пановала. Они передовѣсьмъ мають показати народови то свѣтло, котре просвѣчае кожного чловека, они, передовѣсьмъ, бо они чоло всего народу.

Сего пытаня, чи такъ Совѣтъ робитъ, и порушувати не думаю, бо я не судия. Але я думаю, що пригадувати все вѣчну правду, що хто хоче бути старшимъ, най буде всѣмъ слугою, пѣ-кому не завадитъ, а особливо теперь, коли народъ выжидае дѣла вѣдь Совѣта, розумного, любовию перейнятого. Чи Совѣтъ яке-такое дѣло довершитъ, я не знаю, якъ не знаю, чи хоче яке-такое дѣло довершити.

Але я знаю се добре, що коли Совѣтъ буде розказовати народови зъ высоты облаковъ и только розказовати и учить народъ только слѣпного послуху, а не возмесе ся за дѣло организациі церковнои зъ того боку, зъ якого именно народъ выжидае, значить, зъ боку правды, пѣле дѣло понесе, зѣвечить, и замѣсть запровадити ладъ, заведе еще болышу анархію.

Потѣмъ прийдуть жалѣ, оплакованя, оправданя, — але народъ того вже не буде слушать, бо сердцемъ вѣдверне ся вѣдь своихъ природныхъ проводниковъ.

На конецъ еще словце. Бще разъ повторяю, що не задля якихъ моихъ приватъ написавъ я сй слова, а только зъ моего найглубшого переконаня, що Совѣтъ тогда буде мати значѣнне, коли буде творити правду, котрой вѣдь него выжидае народъ.

П. Андрѣвъ.

ла прецѣ не втѣкне, а до осени, самъ знаешь, ще далеко!

„На каждый способъ можешь ще хвилечку зачекати а тымчасомъ, коли хочешь, горнято маслянки выпити.“ Она выходятъ и зновъ вертае назадъ; иде до печи и тамъ порасе ся; докидае полѣно до вогню и каже „ты прецѣ и въ хатѣ маешъ роботу, якъ вже на те приде; ту до того цебра вже вѣдь давна збираешъ ся обрубчи доробити; — ты могъ бы вже разъ того зробити, якъ що иншого до работы не маешъ! Ганка вже вѣдь давна нарѣкае на той цеберъ; она мае зъ нимъ такой клопѣтъ, що то вже крайній часъ его поправити!“ — Пакъ, пакъ, пакъ... „що то вже вѣчно за той цеберъ воркотати!“

За хвилю вѣнь выходятъ зъ хаты; она чуе, якъ вѣнь почалабавъ до стайнѣ. Незадовго вертае вѣнь назадъ зъ молоткомъ, клѣщами, ножомъ и цѣвяхами; — „ну давай той твоій цеберъ, нехай вже я разъ маю спокой зъ тымъ проклятымъ цебромъ!“

Жѣнка бѣжати по цеберъ — якъ бы горѣло. Поки вѣнь упоравъ ся зъ цебромъ, стало такъ поздно, що вже нынѣ не оплатитъ ся що иншого розпочинати. Ну — що-жъ, теперь мусимо подивити ся, яка завтра буде погода.

Але на другій день лле якъ зъ ведра. День потѣмъ, що правда, погода гарна, але то вже не оплатитъ ся, пѣдъ недѣлю нову роботу зачинати.

Въ недѣлю вѣдпочивае вѣнь порядно, бо завтра вже конечно мусить щось зъ того бути. Та що-жъ — въ понедѣлокъ рано приходитъ ему на думку, що вѣнь якъ разъ теперь мусить пойти до суѣда и зъ Иваномъ зъ Горѣшого Кѣнца поговорити що до той безроги, що ей въ осени мае вѣдь него вѣдобрати; и якъ вѣнь мѣтъ такую важну рѣчь забути!

Вѣсти зъ Бразиліи.

Зъ Antonio Orlato.
Дякуемо дуже красененько за точне послане „Свободы“, котру нашъ люде радо читають. Мы ту заложили товариство почтове, що складае ся вже теперь зъ 30 членѣвъ. Каждый членъ есть обовязаный безъ жадной платы ходити по черѣ до Ляпы на почту по листы и заносити ихъ, а хто не належитъ до того товариства, то платитъ за каждый листъ при надаваню и вѣдбиранию. Тымъ товариствомъ займае ся купецъ Отто Циммеръ, бразиліаецъ, членъ нашихъ Русинѣвъ.

На св. Петра и Павла приишовъ до насъ зъ Рио-Негро польскій священникъ, але нашихъ явилось дуже мало, бо всѣ очѣкували о Роздольского.

Ведлю мы маемо баламуту зъ нашими суѣдами Мазурами, котри зъ нами все передирають ся. Неразъ, якъ зойдемъ ся до каплицѣ Мазуры и Русины, та якъ зачне нашъ церковный пѣвецъ читати псалмы, то Мазуры тогдѣ зачинають выпѣвувати по своему, а мы йдемъ въ кутъ, побоюючись осквернити божого дому. За те ихъ поведене взглядомъ насъ достади они по носѣ вѣдь польского священника зъ Рио-Негро, котри выганьбывъ ихъ публично на проповѣди. А було се такъ:

Польскій священникъ мавъ приѣхати до насъ въ недѣлю на коня. Мазуры пов-

рядку держати, якъ хоче на свое выйти! — Той напружуючій постановѣ вѣдпочивае вѣнь три недѣли — бо-жъ прецѣ занадто спѣшити ся — такожъ не варто.

Вкѣнци — вѣнь позѣхае — приходитъ той понедѣлокъ, коли то вѣнь мае роботу зачинати. Але чи чули вы таке! — що таково? Вѣнь заспаивъ рано твердо мало не до самого полудня. Нѣ, то вже може чловека шлякъ трафити, то вже до нѣчого не подобне! — Ну — але що-жъ, нынѣ вже не оплатитъ ся зачинати; зрештоу вѣнь заспанныи и не мае охоты до такой работы. Такъ, такъ, то нема вже що. То вже мусить до завтра лишити ся. Вѣнь позѣхае. — Або може бы лѣшше якогось иншого дни въ тыжнии зачати, бо то якось такъ дивно, якъ бы здавало ся, що то и не годить ся — такъ велику роботу у вѣвторокъ зачинати.

Въ четвергъ рано встаетъ вѣнь о осмой годнѣ; треба прецѣ мати цѣлый день передъ собою, якъ вже мае що зъ того бути. „О-о-хъ!“ Вѣнь вытѣгае ся и позѣхае. Натягае нагавицѣ — позѣхае двѣчѣ. Иде до вѣкна и розглядае ся, яка погода; а-а-я! хто то знае, чи нынѣ зо два разы дощъ не буде — а якже. То не можъ добре знати якъ то ще потому въ день може бути, пѣ, пѣ, — не можна знати. — Н-ѣ-ѣ-ѣ! Але треба вже разъ звязити ся и взяти ся до работы. Якъ вже вѣнь собѣ що разъ остановитъ, то вѣнь — до грома — не такой чловецъ, чтобы такъ легко попустивъ. Ой-такъ! Вѣнь намагае одень чобѣтъ; потому натягае и другій чобѣтъ. А якже, погода не дуже ладна показуе — нѣ!

Потому выходятъ зъ хаты, чтобы до коня подивити ся. Якъ вже коло коня упоравъ ся, вергае назадъ до хаты, чтобы и себе поживити. Безъ того, бачите, нема — чловецъ мусить попоѣсти; хто удирае собою по мочарахъ та по

ХОМА НЕТЯГА.

Новела Арне Гарборга.
Ой такъ; якъ вѣнь возьме ся коня сѣдлати, то вже порядный чловецъ того дня тымъ конемъ не поѣде.

Якъ приде ся що зробити — якъ на примѣръ треба стрѣху на стодолѣ въ колькохъ мѣсяцяхъ поправити — то Хома мусить, бачите, на самъ передъ оглянути. „Ая, треба напередъ оглянути!“ каже. И потому оглядае — оглядае довго и зъ усѣхъ боковъ.

Якъ мѣркуе, що вже добре придививъ ся, тогда каже самъ до себе: „га — що-жъ, треба човозезки зачинати — думати надъ тымъ.“

И вѣнь починае думати. Ну — и думаетъ вѣнь такъ надъ тымъ човозезкамъ — такъ зо два роки: „А-а-а!“ Вѣнь позѣхае. Теперь вже треба буде зачинати надъ тымъ, якъ бы то до того взяти ся!“ каже.

Ну и думаетъ вѣнь надъ тымъ, якъ бы до того взяти ся, вѣнь думаетъ такъ довго, ажъ доки на рѣшѣтъ вже за поздно на сей рокъ. „Га-а-ѣ-гай! що-жъ зробити.“ Вѣнь позѣхае. „Мусить вже чловецъ того хоба на рокъ вѣдложити!“ — каже.

И вѣнь вѣдкладаетъ ту работу на слѣдуючій рокъ. Але теперь вже прецѣ мусить ся вкѣнци щось зъ тымъ зробити; та то вже таки годило бы ся! — Вѣнь починае брати ся до дѣла и постановляе собѣ, що вже таки повинно щось зъ того бути: „Пай мене чортъ возьме, якъ вже теперь что зъ того не буде!“ бо-жъ прецѣ такъ дальне не може бути. То вже таки вѣтъдъ — ганьба, чтобы нынѣ сѣно въ стодолѣ лежало и гнило — зъ року на рокъ. Нѣ, таки чловецъ мусить свое газдѣвство тай свое обѣсте въ по-

скалахъ, той мусить мати мѣцныи жили и шицкы у костяхъ; якъ бы не ѣвъ, то бы не живъ — може нѣ? — По якомъ часѣ вѣнь попоѣвъ. Але теперь вѣнь мусить собѣ люльочку закурити.

Вѣнь выймае зъ кашенѣ, зъ камѣзольки, сушій скрутилькы тютюну, бере рѣзакъ зъ полицѣ, знаходить собѣ гладку дощанку таку, чтобы можна на нѣй тютюнь пократити, сѣдае собѣ коло печи, крае свой тютюнь, набиваетъ люльочку, бере жерѣвчій угликъ и хоче закурити; але ба — коли люлька не тягне — забата. Здоймае отже люльку зъ цѣбуника, добае протичкою, закладае опять люльку на цѣбушокъ, напыхае о бережно тютюномъ до самого верху и вышукое собѣ иншій угликъ; — ну, теперь вже тягне. Пакъ, пакъ, пакъ... такъ, теперь вже добре. Вѣнь сѣдае и курить якус хвилю; нехай прецѣ ѣда потахне. Пакъ, пакъ, пакъ, пакъ...

Вѣнь иде зновъ до вѣкна и розглядае ся до вѣкна, какъ то нынѣ буде зъ погодою. А що? Зовѣсьмъ такъ показуе, якъ бы мала бути велика злива — а-а-а-а — то прецѣнь вже лѣпше хвилечку заждати и приглядати ся, что буде. То бы и такъ, бачите, зъ того нѣчого не було, якъ бы пришло ся въ зливу робити. Тымчасомъ загасла ему въ ротѣ люлька и вѣнь мусить ити назадъ до печѣ закуривати. Пакъ, пакъ, пакъ...

Хомина жѣнка то входитъ до хаты, то зновъ выходятъ — въ великой запасѣ, зъ розкрѣтаннымъ на всѣ боки волосемъ; — „ой, каже, то бы не было для тебе добре, якъ бы бувъ дощъ!“ Пакъ, пакъ, пакъ; „н-ѣ-ѣ-ѣ.“ — Она выходятъ и зновъ вертае назадъ; куритъ ся по хатѣ, то до стола, то до полицѣ, порасе ся коло печи, пѣдходить до вѣкна и вызирае; и она такожъ думаетъ, что мабутъ таки буде дощъ. „Та ты не маешъ чого такъ дуже спѣшити ся“, каже она; „стодо-

ла прецѣ не втѣкне, а до осени, самъ знаешь, ще далеко!

„На каждый способъ можешь ще хвилечку зачекати а тымчасомъ, коли хочешь, горнято маслянки выпити.“ Она выходятъ и зновъ вертае назадъ; иде до печи и тамъ порасе ся; докидае полѣно до вогню и каже „ты прецѣ и въ хатѣ маешъ роботу, якъ вже на те приде; ту до того цебра вже вѣдь давна збираешъ ся обрубчи доробити; — ты могъ бы вже разъ того зробити, якъ что иншого до работы не маешъ! Ганка вже вѣдь давна нарѣкае на той цеберъ; она мае зъ нимъ такой клопѣтъ, що то вже крайній часъ его поправити!“ — Пакъ, пакъ, пакъ... „що то вже вѣчно за той цеберъ воркотати!“

За хвилю вѣнь выходятъ зъ хаты; она чуе, якъ вѣнь почалабавъ до стайнѣ. Незадовго вертае вѣнь назадъ зъ молоткомъ, клѣщами, ножомъ и цѣвяхами; — „ну давай той твоій цеберъ, нехай вже я разъ маю спокой зъ тымъ проклятымъ цебромъ!“

Жѣнка бѣжати по цеберъ — якъ бы горѣло. Поки вѣнь упоравъ ся зъ цебромъ, стало такъ поздно, що вже нынѣ не оплатитъ ся що иншого розпочинати. Ну — що-жъ, теперь мусимо подивити ся, яка завтра буде погода.

Але на другій день лле якъ зъ ведра. День потѣмъ, що правда, погода гарна, але то вже не оплатитъ ся, пѣдъ недѣлю нову работу зачинати.

Въ недѣлю вѣдпочивае вѣнь порядно, бо завтра вже конечно мусить щось зъ того бути. Та що-жъ — въ понедѣлокъ рано приходитъ ему на думку, что вѣнь якъ разъ теперь мусить пойти до суѣда и зъ Иваномъ зъ Горѣшого Кѣнца поговорити что до той безроги, что ей въ осени мае вѣдь него вѣдобрати; и якъ вѣнь мѣтъ такую важну рѣчь забути!

ла прецѣ не втѣкне, а до осени, самъ знаешь, ще далеко!

„На каждый способъ можешь ще хвилечку зачекати а тымчасомъ, коли хочешь, горнято маслянки выпити.“ Она выходятъ и зновъ вертае назадъ; иде до печи и тамъ порасе ся; докидае полѣно до вогню и каже „ты прецѣ и въ хатѣ маешъ роботу, якъ вже на те приде; ту до того цебра вже вѣдь давна збираешъ ся обрубчи доробити; — ты могъ бы вже разъ того зробити, якъ что иншого до работы не маешъ! Ганка вже вѣдь давна нарѣкае на той цеберъ; она мае зъ нимъ такой клопѣтъ, що то уже крайній часъ его поправити!“ — Пакъ, пакъ, пакъ... „що то уже вѣчно за той цеберъ воркотати!“

За хвилю вѣнь выходятъ зъ хаты; она чуе, какъ вѣнь почалабавъ до стайнѣ. Незадовго вертае вѣнь назадъ зъ молоткомъ, клѣщами, ножомъ и цѣвяхами; — „ну давай той твоій цеберъ, нехай вже я разъ маю спокой зъ тымъ проклятымъ цебромъ!“

Жѣнка бѣжати по цеберъ — какъ бы горѣло. Поки вѣнь упоравъ ся зъ цебромъ, стало такъ поздно, что вже нынѣ не оплатитъ ся что иншого розпочинати. Ну — что-жъ, теперь мусимо подивити ся, яка завтра будетъ погода.

Але на другій день лле якъ зъ ведра. День потѣмъ, что правда, погода гарна, але то уже не оплатитъ ся, пѣдъ недѣлю нову работу зачинати.

Въ недѣлю вѣдпочивае вѣнь порядно, бо завтра уже конечно мусить щось зъ того бути. Та что-жъ — въ понедѣлокъ рано приходитъ ему на думку, что вѣнь какъ разъ теперь мусить пойти до суѣда и зъ Иваномъ зъ Горѣшого Кѣнца поговорити что до той безроги, что ей въ осени мае вѣдь него вѣдобрати; и какъ вѣнь мѣтъ такую важну рѣчь забути!

ла прецѣ не втѣкне, а до осени, самъ знаешь, ще далеко!

„На каждый способъ можешь ще хвилечку зачекати а тымчасомъ, коли хочешь, горнято маслянки выпити.“ Она выходятъ и зновъ вертае назадъ; иде до печи и тамъ порасе ся; докидае полѣно до вогню и каже „ты прецѣ и въ хатѣ маешъ роботу, якъ вже на те приде; ту до того цебра вже вѣдь давна збираешъ ся обрубчи доробити; — ты могъ бы вже разъ того зробити, якъ что иншого до работы не маешъ! Ганка вже вѣдь давна нарѣкае на той цеберъ; она мае зъ нимъ такой клопѣтъ, что то уже крайній часъ его поправити!“ — Пакъ, пакъ, пакъ... „что то уже вѣчно за той цеберъ воркотати!“

За хвилю вѣнь выходятъ зъ хаты; она чуе, какъ вѣнь почалабавъ до стайнѣ. Незадовго вертае вѣнь назадъ зъ молоткомъ, клѣщами, ножомъ и цѣвяхами; — „ну давай той твоій цеберъ, нехай вже я разъ маю спокой зъ тымъ проклятымъ цебромъ!“

Жѣнка бѣжати по цеберъ — какъ бы горѣло. Поки вѣнь упоравъ ся зъ цебромъ, стало такъ поздно, что уже нынѣ не оплатитъ ся что иншого розпочинати. Ну — что-жъ, теперь мусимо подивити ся, яка завтра будетъ погода.

Але на другій день лле какъ зъ ведра. День потѣмъ, что правда, погода гарна, але то уже не оплатитъ ся, пѣдъ недѣлю нову работу зачинати.

Въ недѣлю вѣдпочивае вѣнь порядно, бо завтра уже конечно мусить щось зъ того бути. Та что-жъ — въ понедѣлокъ рано приходитъ ему на думку, что вѣнь какъ разъ теперь мусить пойти до суѣда и зъ Иваномъ зъ Горѣшого Кѣнца поговорити что до той безроги, что ей въ осени мае вѣдь него вѣдобрати; и какъ вѣнь мѣтъ такую важну рѣчь забути!

"SVOBODA"
(LIBERTY.)
Weekly Paper.

The only little Russian political newspaper published in this Country; circulating in all parts of the United States and Canada, wherever the Russian language is spoken and is the best advertising medium.

Published every Thursday at Mt. CARMEL, PA. by the "SVOBODA" Publishing Co.

All communications should be addressed to:

"Svoboda"
Mt. CARMEL, PA.
P. O. Box 13.

Предплата річна \$2.00
До старого краю 3.00

Всі дописи і гроші просять высылати під адресу:

То "SVOBODA"
P. O. Box 13. — Mt. CARMEL, PA.

НАША ГАЗЕТА Выходит по тиждня в четверть.

Entered the post office at Mt. Carmel, Pa. as second class mail matter.

Купуйте книжки!

В редакції "Свободи" можна добтати слѣдуючі книжки:

- Канадійська Русь 10
- Образки з Америки 10
- Народний рух Австро-Угорських Русинів 15
- Конституція Спол. Держав Північної Америки 10
- Де-що про права і суди в Спол. Державях, а особливо в державі Пенсильванія 10
- "Тимко Газ" 15
- Оповідання 15
- Водступників водъ російского православия и ихъ пересѣдованія 10

(Продовження від сторони першого)

ставали досвіта, забрали хресті і два образи і поїхали зъ процесією в лѣс, мило дороги, напротивъ. Русини не поїшли зъ ними а лишались коло каплиці, то-жъ Мазури зъ злости замкнули намъ передъ носомъ каплицю і поїшли зъ процесією, котра стояла в лѣсѣ до вечера, дождаючи свого священника. Вечеромъ вернули назадъ, а за ними поїзвіти священникъ. А коли ми жалувалися передъ нимъ, то вонъ згяньбивъ порядно Мазури зъ тое. Оні стрѣхъ на него не добрі. Кажуть, що дали ему курки і яйця, заплатили ему подорожъ, а вонъ самъ ще на нихъ зроби в склепѣ довгу на 60 мильрейсѣвъ, а за те все вонъ ихъ ще наганьбивъ.

Ото смѣхъ зъ нашими сусѣдами, що такъ ворожо водносять ся до насъ!
Стефанъ Дума.

Вѣсти изъ старого краю.

До нашихъ Высокопозажаныхъ дорожикъ Родичѣвъ Братѣвъ. Русинівъ в Америкѣ.

Дорогі Брати!

Зъ вашого і нашого старого, рідного, а бѣдного краю руского, що в Галичинѣ, кличемо до васъ о помічь вь нашой потребѣ церковно-народной. Мы вѣс бѣднїй, та нѣкому насъ ратувати себе, якъ Господу Богу и намъ самимъ. Правда, нашон бѣды и напихъ истребъ безъ кінца. Всѣхъ ихъ водъ разу заспокоити не можемо, та бодай по трохи — кобы толькы безъ настанку.

Мы подъяли теперъ одну потребу велику, що еи хочемо конечно заспокоити. Мы хочемо поратувати нашъ бѣднїй станъ дяковскій, той тѣхъ давно заслуженый і поважаний у насъ станъ, котрого хочемо утримати і на будучность для тои хваленой службы церковной и народной. А се може стати ся толькы тогдѣ, коли его матеріально поддвинемо такъ якъ вонъ теперъ матеріально видѣе и пропаде. На разѣ мы вынайшли способъ до сего такїй, що уряджуемо фантову лотерію зъ предметѣвъ церковныхъ и цер-

ковно-пародныхъ. Лѣсовѣ такон лотеріи надрукували мы 100,000. Оденъ лѣсовѣ стоить 2 коронѣ, се по вашому несповна 1/2 доллара.

Братя дорогї! Благаемо васъ, прїйдѣти намъ вь помічь для оясненія напшон високои благородной цѣли. Постарайте ся, приплнуйте оденъ другого, щобы те число лѣсовѣ, яке мы на американьску Русь призначили с. е. 8.000 штукъ, конечно межи вами роздѣлило ся. Зъ такою просьбою удаемо ся ровнчасно до вѣснихъ Всечестнѣйшихъ дуппастырѣвъ Впр. оо. Обухкевича вь Maufield, Pa. и о. Бончевского, Annsonia, Сопл., а вь ихъ особахъ до всѣхъ вапихъ дуппастырѣвъ о заопѣковане ся найщирѣйше сею справою.

Всѣ тї Впр. отцѣ порозумѣють ся и зарядятъ, де и вь якій способъ розпродажъ лѣсовѣ водбувати ся буде. Всѣ узбрани вь той способъ грошѣ, жросимо посылати до П. Т. дирекціи Народномъ Торговлѣ у Львовѣ, рынокъ (власный дѣмъ), на руки Вп. п. Василья Нагорного зъ зазначенемъ: грошѣ за розпродажъ лѣсовѣ фантовон дяковской лотеріи, для котрыхъ грошей подписаний комитетъ мае отвореный окремий бѣжучий рахунокъ.
Слава Исусу Христу!

Водъ комитету фантовон дяковской лотеріи.

У Львовѣ 1899 р.
Посолъ О. Давидо Танячевичъ, голова комитету.
Теоодзія Лежогубскій, кз-заст. секретаря.

Де-що про зносини галицкихъ и угорскихъ Русинівъ.

В. Гнатюкъ, співредакторъ «Литературно-Наукового Вістника», що выходить у Львовѣ, подае де-що про зносини галицкихъ и угорскихъ Русинівъ, котрї мы ту переповѣмо вь скороченю.

Мы знаемо, що Русини жїють вь Угорщинѣ найменьше водъ 13 вѣку, однакъ про зносини галицкихъ и угорскихъ Русинівъ не вѣдомо зъ давнихъ часѣвъ нѣчого. Однакъ не може бути выключенымъ, що Русини, жїючи оди коло одныхъ, злученї мовою и вѣрою и цѣлымъ духовнымъ житємъ, мусли они зносинити ся зъ собою.

Большее знаемо про зносини галицкихъ и угорскихъ Русинівъ водъ кінца минуло-го столѣтя, водъ царюваня Марїи Терезы та Йосифа II. Марїя Тереза перша основала у Вѣднї духовну семинарію для Русинівъ-унїатовъ. Вь нѣй сходили ся Русини всѣхъ тогдѣшнихъ рускихъ снархїй: лѣвовекон, перемыскон, мукачѣвскон, а водъ 1819 року и припѣвскон. Знайомости поробленї вь семинаріи вплывали сплнно на розбуджене почутї принадлежности всѣхъ Русинівъ до одного народа. Коли-жъ у Львовѣ 1783 засновано генеральну семинарію для всѣхъ Русинівъ гр. католикѣвъ, угорскї Русини приходили до Галичины, кінчили ту свои науки и занимали потѣмъ деякі навѣты вплывовай становнща. Зъ друго боку галицкї Русини учили ся зновъ на Угорщинѣ.

Таки водносини тревали ажъ до 1867 року. Вь томъ роцѣ Мадяры одержали своїй урядъ, завели вь урядахъ и школахъ мадарску мову, а та стала на перешкодѣ дальшой науцѣ Русинівъ на Угорщинѣ и вь Галичинѣ.

Зносини обохъ сторѣнь не перервали ся цѣлковито по 1867 р. а тревали ще до 1880 рокѣвъ, хочъ видимо слабли щоразъ больше. Вь той часъ наплывали вь Угорщину москвофилскї выдавнцтва и збѣдти выйшло, що мѣжъ угорскими Русинами виробили ся такї дпкї понятя про галицко рускї національный рухъ.

Вь другой половинѣ 70-тыхъ рокѣвъ М. Драгомановъ, Украинець, старавъ ся пропагувати національну идею мѣжъ угорскими Русинами, але се ему не вдало ся, разъ тому, що вонъ пробувавъ зносити ся выключно зѣ старыми людьми, а вь-друге тому, що вь Австрїи безпѣдственно окричали его анархистомъ.

По Драгоманову не старавъ ся нѣхъ пропагувати національною идеѣ ажъ до половини 90-тыхъ рокѣвъ. Тымчасомъ старшїй угорскї Русини, що подддерживали зносини бодай зъ галицкими москвофилами, вымиралї щоразъ больше, не лишачуци на свое мѣсце наслѣдниківъ. Ихъ дѣти выхованї вже чисто вь мадар-

скомъ дусѣ, не журалї ся про те, чи е де ще большїе Русинѣвъ, чи они жїють такъ само якъ вь Угоуцїнѣ, чи инакше. Мадярске выховане довело ихъ до того, що они ноза Угорщїною не видѣли большїе свѣта, а зносини зъ людьми — не говорити вже зъ Русинами — зъ ноза Угорщїны уважали мало що не державною зрадою. Наслѣдкомъ того они водбили ся зовсѣмъ водъ галицкихъ Русинівъ; галицко-руска книжка на Угорщинѣ — правдїе невидальце; про часописе нема що и говорити. А коли поснати угорскї Русинѣвъ, чому не читають галицкихъ книжокъ та часописей рускихъ, то оди скажуть: „менѣ мадарскї выстарчають“, другї говорятъ: „я не могу читати, хочъ бы и хотѣвъ. За таке читане мене Мадяры окричали бы заразъ панславїстомъ, а ту панславїстїе не мае щоробити“; иншї зновъ боронїть ся: „Не можна читати, бо Мадяры не дозволяють предплачувати галицко-рускїй выданї и звертають ихъ назадъ до Галичины, коли ихъ хто передплатить. Они отвираютъ навѣты лїстѣ зъ Галичины, колп до кого ту прїйдуть.“

Тымчасомъ се все неправда, бо и лїсты вѣс дохдять и часописе и книжки, а такї выкруты се просто неоправдана боязнь стягнути на себе найменьшу неласку мадарѣвъ. Впрочѣмъ, якїй угорскї Русинъ бувъ покараний за полїтичну, руску справу, якъ бувають тамъ каранї Словаки, Сербї, Румуны? Якъ сказано такї поганї водносини тревануть тамъ до половини 90-рокѣвъ. Вь томъ часѣ настае зворотъ до лѣпшого. Угорскї Русини водновляють завмерле „Общество св. Василїя“, выдаютъ газету „Наука“, а для селянъ „Недѣля“.

Дальше п. В. Гнатюкъ, що дуже щиро интересуе ся угорскими Русинами, наводѣт лїсты старшихъ и молодшихъ Угро-Русѣвъ и приходѣт до того заключеня, що на старыхъ треба махнути рукою зъ ихъ паламарщїною а наблизити ся до молодшихъ, котрї интересуются національнымъ рухомъ вь Галичинѣ, а у себе

тежъ хотѣт завести народную мову.
Таки зносини зъ Угро-Русами розпочавъ п. Волод. Гватякъ вь 1895 р. Богато причинилсь до того такъ-же концерты данї мнущого року галицкими студентами на Угорщинѣ, а за те вь р. 1900 угорскї Русини задумують давати концерты вь Галичинѣ.

Пряпѣвску и унгарску капѣтулу водѣдавъ галицкїй епископъ Шептицкїй, а чотырохъ угро-рускихъ священникѣвъ прїянуждало до Галичины прїянужтї рускому житю. Треба ту ще загадати про живу перешку галицкихъ богословѣвъ угро-рускими, а зъ того все-го можемо пересѣдчити ся, що першї леды вже проломанї, а зносини галицкихъ и угорскихъ Русинівъ водновленї, а тымъ самымъ сподѣватисъ можъ цѣлковитого водродженя угорскон Руси, на котру кладено вже хрестикъ забути.

НОВИНКИ.

Суднїй наслѣдки диспуты за вѣры.

Филлядельфїиска, англїцка газета, „The Press“ доносить таку сумну новину зъ жита нашихъ людей: Вь Уперѣ Катакава, Па. водбувалось вѣчане Юрїя Копчакъ зъ Аннос Олга. Розути мѣсе, що при такѣй окаянїи не обѣйшло безъ гостїннї, а коли вже гостѣ выпорожнили кѣлька барылокъ пива, ставали чымъ разъ золоснѣйшими. Натѣмъ весѣлю були такожъ два брата Иванъ и Михаило Вашко, що належать до унїатскон церкви, а больша половина гостей належала до росїйско-православной. Зовсѣмъ природно, що вь такѣмъ товариствѣ не обѣйшло безъ того, щобъ не звести сварки за те, котра вѣра лучша. Подчасъ топ диспуты Иванъ Вашко мавъ обидити словно противника и зъ того вывязалась бїйка спершу помѣжъ кѣлькома людьми, а дальше до сел релїгїонѣ войнѣ втягнуено прочїхъ гостей. Оружіемъ воюючихъ послужили крѣсла, шклянкы, взалѣтъ все, що попало подъ руку. Наразъ погашено свѣтло и вь ту хвїлю давъ ся чути го-

лосѣ револьверового выстрѣла, почѣмъ Ив. Вашко поваливъ ся на землю, поцѣлевый кулею вь саме черево. Опѣсля выстрѣлено другїй разъ и поцѣвлено Мих. Вашка. Повѣдомлена про ту войну мѣсцова полїція арештувала Василя Шапкавичъ и Ив. Шимшай. Прїшмїнаю найшли револьверъ, вь котромъ оденъ патронъ бувъ порожный. Галїнїхъ водлесно до шпїталья, а лѣкарѣ сказали, що Ив. Вашко мусѣтъ умереть а Михаїла сподѣють ся а держати при житї. — Очевидѣ прамѣрѣ, до чого водводитъ дурна, безосенна борба за вѣры и то ще, якъ звычайно мѣжъ нашими людьми буває, при барыладѣ пива. Най гѣшатъ ся теперъ овочами своен мѣсїя тї, що поставили себѣ за цѣль жїтя роздувати релїгїону ненависть мѣжъ нашими людьми.

Адмиралъ Дюи.

Денъ 29. и 30. септембра бувъ великимъ народнымъ сватомъ для Американцѣвъ. Вь тыхъ дняхъ робили они великї парады вь Нью Йорку. вытаци адмирала Дюи, що прїѣхавъ на военномъ кораблї „Олимпїя“ зъ подѣ Манїлѣ, де розбивъ испанскїй кораблѣ вь р. 1898 подчасъ испаньско-американскон войнї. На ту параду зѣѣхало ся до Нью Йорку мїліоны народа, щобъ прївїтати своего героя. Дня 29. водбулась парадъ на рїцѣ Гудзонъ, а слѣдуючого дня на суцї, по головныхъ улїцяхъ Нью Йорку. Двогѣ формально обсмалї цѣтѣтальи, а окремкамъ и свѣтовї фабричныхъ машинъ не було кінца. Зъ Нью Йорку удавъ ся Дюи до Вашингтону, а збѣдтамъ водѣе до своего дому на водночлѣвѣ. За заслуги, положенї вь свѣсї вѣтчпны, предклавши Дююму, чи бы не зрѣвнїи президентуры, але вѣнъ водповѣвъ, що зъ него добрый жовїрѣ, а на таку годнѣсть якъ президентъ войнѣ не ласкї, бо мѣгъ бы кешко управлѣти краемъ. Дюи доставѣ богато дорогѣйшихъ подарункѣвъ, а мѣжъ ними край мае ему выбудувати дѣмъ вь Вашингтонѣ, де мае онѣсля замѣститѣ, Дюи естѣ вѣдѣеиъ. Ще за молоду умерла ему жѣнка, лишачуци ему сына. Адмиралъ Дюи числѣтѣ теперъ 62 року.

Де-що про почты.

Почты суть дуже пожиточными институтами, котрї нынѣ стали ся необходимыми для каждого чоловіка. Монархъ и его подданий, богатїй и убогїй, старїй и молодой, всѣ користають зъ почты, що розвозитъ лїсты, газеты и розлїчнї пересылкы.

Легко отже выобразити себѣ, що, коли лїстѣнонь зближае ся до напшон хаты, чувствуемо вь себѣ якесь ожидане и якїсь неспокой. Бо оденъ дождае лїсту, що ему мае привести вѣстку о его справѣ судовѣй, другїй чекае на грошѣ, третїй бажае зъ лїсту довѣдати ся о своѣй роднѣ, господарцѣ и т. и., котрїи черезъ довшїй часъ не бачивъ. Тамъ старенька мати выгядае вѣсти водъ сына, що пошѣвъ служити вь войску вь далекомъ краѣ; тамъ нетерпеливо дождають газеты, що мае привести вѣсти зъ широкого свѣта, и т. и. Почта служитъ вѣсѣмъ за дуже малую оплату. Звѣдти то походитъ, що почты такъ скоро розповсюднїли ся и щоразъ большїе розповсюдкують ся.

Стародавнї народы не посѣдали такихъ почтъ, якї мы нынѣ маемо; однакъ и они вже придумували надъ тымъ, якимъ бы то способомъ переслати скоро вѣсти зъ одного мѣсця на друге. Гдєкотрї королѣ мали гонцѣвъ, порозставлявшихъ по рѣжныхъ мѣсцяхъ свои просторїи державы, и черезъ тыхъ гонцѣвъ доводували ся, що дѣе ся вь ихъ краяхъ. Оденъ гонецъ, сидячи на конї, дождавъ водъ уряду якои вѣсти або лїсту до короля; скоро одержавъ, гонѣвъ чымъ

скорше, що лишъ конь мѣгъ выдержати, до другого гонца, а той до третього, и такъ дальше, ажъ вкѣнци послѣднїй гонецъ прїбувъ на мѣсце прїзначеня. Тымъ чїномъ лише можемо зрозумѣти, що лїсты перебѣгали просторы кѣлькасотъ миль вь кѣльканайцѣтохъ дняхъ. Вь подобный способъ высылалї Римляне приказы войскамъ до найдалнїшихъ краѣвъ. Ба, они взяли перевозити такожъ и особы вь способѣ до нашихъ почтъ дуже зблжженїй. По стаціяхъ, воддаленыхъ водъ себе о кѣлька мпл., стояли розставленї конѣ и возы до перевозѣня римскихъ урядниковъ, що выѣздили до краѣвъ далекихъ вь справахъ важныхъ и пыльных.

Видимо отже, що вь старинномъ свѣтѣ були уладженя, похѣжї на нашї почты, до пересылкы и перевозеня вѣстїи а навѣты и особы; однакъ они служили лише державѣ, прїватной особы не могли ними хѣснувати ся.

Вь познѣйшихъ вѣкахъ справа не много поступила. Нѣмецкї мѣста торговельнї удержували межї собою водношеня за помѣцю конныхъ гонцѣвъ, котрї перевозили вѣсти зъ мѣсця на мѣсце. Послужували ся такожъ возниками, що перевозили товары, а часами послужували и торговельнїками худобы. Тоды повстали такожъ брыки, що служили до перевозу особы; але ихъ уладжене було дуже лихе, а що большїе, зъ причїны злыхъ дорогъ и розбѣвъ по гостинцяхъ не легко було зъ нихъ хѣснувати.

Ажъ на початку 16-ого вѣка по Исусѣ Христѣ взяла справа зовсѣмъ новый оборотъ. Оденъ панъ тирольскїй, именовъ Турнѣ-Таксисъ, уладилъ найперше вь Тиролю постояннихъ людей и возы, котрї прїймалї лїсты и послылкы

водъ всѣхъ особы за певною оплатою. Була то отже перша почта. Зъ прїпорученя цѣсаря уладивъ вѣнъ такожъ таку почту зъ Вѣднѣ до Бруксѣлѣ. Всѣмъ подобало ся таке уладжене и мусѣло подобати ся. Цѣсаръ надавъ роднѣ Турнѣ-Таксеса привилегїю на уладжене почтъ, а другї князѣ оплачували добре тої роднѣ за право, уладити почты и себѣ вь своихъ краяхъ. Рознѣ тотъ тымъ чїномъ прїйшла до великого богатства и узскала еще достоинство князѣвскѣ; свѣтъ завдачуе їй одно зъ найпожиточнѣйшихъ заведевї.

Зъ Нѣмечины розширили ся почты скоро по всѣхъ краяхъ. Познѣйше запроваджено члїсленї улѣпшеня, а найбольшїе здѣлала на томъ полї Англія; тутъ зачали найперше уживати почтовыхъ знаковъ, котрыхъ ужите улекнувало дуже высылане лїстѣвъ. За примѣромъ Англії знїжжено значно цѣну за пересылку почтово, черезъ що дохѣдъ значно побольшивъ ся, бо коли зменшено оплату, то множество людей, навѣтъ бѣднѣйшїй, о много большїе писали и почтово высылали. А хто може обчлїтити, якїй хѣсень выплнувъ зъ почтъ для всѣхъ людей, именовъ для промысловцѣвъ и торговельникѣвъ? Немало такожъ причинила ся Англія до утвореня всемирного союза почтового, котрїй обѣймае нынѣ майже всѣ цивїлізованї державы на цѣлой кулї земнѣй и справивъ тое, що за кѣлька крейцѣрѣвъ иде лїстѣ зъ Галичины до Америки. Немѣрнї просторы землѣ покрывлї ся нынѣ сѣтїю почтовою; мїліоны людей працюють день и ночѣ, щобы прїскорити передане лїсту або рѣчей о-собѣ прїналежнѣй а тымъ причинити ся до сповненя великого дѣла, т. е. зближеня и збратаня зъ собою народѣвъ.

И Хома суне вь Горѣшнїй Конецъ и спитѣ тамъ и балакае про погоду, то про хорого Юрка, такъ ажъ до вечера, ажъ вкѣнци прїйшла бесѣда и на те, чого вѣнъ прїйшовъ. Вѣнъ розмовивъ ся що до безроги и пононо вечеромъ вертае домѣвъ.

„Ну, видишь ты, — вже зновъ и той день пропавъ“ — каже Хома Нетяга.

Другого дня рано нарештѣ бере ся Хома вже таки на правду до дѣла. Ажъ тутъ надѣзѣдѣтъ якась фѣра горѣ селомъ. Кто то може бути? мѣркуе вѣнъ.

Ей, до чорта, чи не буде то здекуцїйникъ! А зъ нимъ то то чи не люде зъ Долѣшного Кінца. — А щобъ ихъ ! Здекуцїйникъ стае, и вїтае ся: „Я, каже, прїйшовъ за податкомъ грабити.“ — Нѣ — та бо я зновъ цѣлкомъ забувъ — якъ бы заорало!“ каже Хома. — „Ей — та бо ты, небоже, пось за довго забуваєшь“, водказуе здекуцїйникъ. — „Но дивѣтъ ся, чи видѣли вы таке!“ — бурмоче Хома.

Але охота до работы вже на той день пропала.

День потѣмъ такожъ не бере ся его работа — теперъ и такъ зъ того нѣчо не буде, доки вѣнъ не пѣде помежи людей та не выстарае ем гроша на податкѣ.

Нѣ, нехай то перунъ трѣсне — чи видѣли вы таку пакѣсть!“ — клеие Хома и шкробае ся по за вухомъ; „то чїсто якъ бы хто зачарувавъ!“ — И теперъ ще тотъ пакѣсть зъ податкомъ навинула ся!

Га, нема рады, вѣнъ бачить, „що то зновъ мусѣтъ ся на другїй рѣкъ водложити.“

„Але якъ бы вже тогды зъ того нѣчо не було — ну, то несь мое слово якъ я до Америки не поѣду!“

(Зъ „Будучности“.)

Людей характер в нален-дара. Скажи менѣ, въ котромъ ты мѣсяцу уродь вь ся, а я тобѣ скажу, якій въ тебе характеръ — говоритъ о-дентъ помасловый Англикъ въ газетѣ „Modern Astrolog“ и поясняе такъ: Сѣчень. Мужчины, що породились въ томъ мѣсяцѣ, будутъ добрыми и вѣрными чловѣками. Такой люде мало говорить, але за те суть сердечнй, чеснй и достойнй доврѣя. — Женщины будутъ мати склонность до меланхоли, але въ часомъ вырастутъ зъ нихъ проворнй и мудрѣ газдынѣ.

Лютый. Мужчины зъ теплымъ сердцемъ и вышукаными манерами, будутъ добрыми батьками, а визнають ся енергичъ и справедливо. — Жѣнки суть цѣрй, чутивнй и рѣдко въ друге вѣддають ся.

Марець. Мужчины не дуже тямновиты, склоннй до лѣннества, нестали въ любви, не любятъ супружества, несимѣты. — Женщины добры газдынѣ, гостиннй, але за те суть говоруннй та за що небудъ сердать ся.

Цѣтень. Мужчины невычайно амбѣтнй, змѣнчнй, не легко долюють ся чимъ небудъ. — Женщины кокетки, нестали, несамо-стойнй доки не повѣддають ся, опѣсля бують найлучшими жѣнками и матерями.

Май. Мужчины сильнй характеры, мовчливнй, любить розказувати, педантичнй, упертй, не дуже пристрастнй. — Женщины пропадають за забавами и добрыми обѣдами, суть переважно гарнй и милй.

Червень. Мужчины пербирчивнй въ ѣдженю, невѣрнй, нерѣшучй. — Женщины капризннй, любятъ ся чимъ небудъ обиджати, але стали въ любви и добры матери.

Ипенъ. Мужчины деликатнй, дуже чутивнй, але коли те чуе разъ приспане, вже вѣкола не проки-неть. — Женщины бурливнй, пристрастнй, интелігентнй.

Серпень. Мужчины строгй въ житю, амбѣтнй, гордй, стали въ чутияхъ. — Женщины бажають власти, але великодушнй и симпатичнй.

Вересень. Мужчины критички, але взгляды, все чиннй, добры батьки родинѣ. — Женщины дискретнй, сердечнй, мудрй и пыльнй.

Жовтень. Мужчины шляхотнй, веселй и сталй. — Женщины гордй, кокетки, пропадають за товариствомъ.

Падолнеть. Мужчины енергичнй, самостойнй, недо-вѣрчнй и вѣтловнй. — Женщины быстроумнй, гордй, задрѣсенй, хотять панувати, трохи меланхолиньнй.

Грудень. Мужчины йовильнй, теплодушнй, чутивнй вѣдчѣ, нестали. — Женщины чиннй, енергичнй, любятъ урозманчене житє, але суть вѣрными жѣнками и мудрыми матерями.

Люде, що породились по 21 дню, мають мати характеръ зъ слѣдуючого мѣсяця.

Потрѣбно хлопця.

Потрѣбно до стору молодого, цѣкавого 15—16 лѣт-ного хлопця, котрый знае добре рахувати, читати, писати и бодѣя трохи говори-ти по англискѣ. Кто-бъ знавъ ще и бучерство буде мати добру платню. Зголошуватись треба до: Mr. A. KIRCZIV, 102 Morris Str., Jersey City, N. J.

Примуеовй супружества. Декотрй цѣвлізованй державы носять ся зъ гадкою въ нынѣшннхъ часахъ на-ложити податокъ на доро-слыхъ мужчинъ самотннхъ, котрй не хотять женити ся, бо черезъ те богато же-нщинъ остае „старыми пан-нами“, не маючими зъ чо-го жити, а мужчинъ житє со-бѣ весело и смѣють ся въ кулакъ зъ цѣлого свѣта... Однако теперь е вже одна маленька держава Сямъ, де запроваджено т. зв. приму-еовй супружества, а се дѣе ся такъ: Коли яка дѣвчина дѣйде до своихъ лѣтъ и не може знайти жениха, а ко-нечно хоче выйти замужъ (бо котра-жъ бы сего собѣ не бакала), то зголошуе ся до суду. Въ Сямѣ есть та-кѣй звычай, що якъ якій мужчина доустигъ ся яко-го злого учинку, то за кару примушуютъ его женити ся; если менше завинивъ, то позволяютъ ему выйрати собѣ дѣвчину зѣ спису на-ходячого ся въ судѣ, а если больше завинивъ, то мусятъ женити ся зъ тою, котра въ списѣ е на передѣ постав-лена. Въ Америцѣ только за великй провини взгля-домъ моральности, власти змушуютъ дотычного „пта-шка“ до заключения супру-жества. И межѣ американы-скими Русинами вже були такй випадки.

— Дотепнй спостереже-ня оголошуе оденъ Фран-цузъ. И такъ пише: Скажи менѣ, де ховаешъ грошѣ, а я тобѣ скажу до якои на-родности належишь. Фран-цузъ носить грошѣ у процѣтй шкурнойй мошонцѣ; Нѣмцѣ любятъ мошонки нафтаванй ручками яко-сь «Гретхенъ»; сынъ Альбиону носить мамону безъ нѣчого у правой кишени штановѣ; Янкесъ наповнюе довгій пу-лярець банкнотами; полуд-нево-американскѣй капита-листъ носить доллары у по-ясѣ, що мае рѣжнй тайнй кишень; Италиецъ завивае свои мѣдяки у арку хусти-ву та ховае ея подѣ сороч-кою; такъ само робить Иш-панецъ; славянскѣй мужики ховають грошѣ радо у чо-ботахъ, або зашивають у ко-жушь.

— Дня 27. сентября, въ среду, арѣхавъ кораблемъ „Lahn“ до порту въ Гобо-кенѣ, о. Д. Поливка, зъ Га-личины, що мае удалитъ до рускнхъ поселенцѣвъ въ Канадѣ. На встрѣчу о. По-ливцѣ вышлѣ на докъ оо. Н. Дмитровъ, Ст. Макарь, А. Боячевскій, Н. Подро-рецкй и П. Тимкевич. Зна-ючи, яка велика праця же-о. Поливку на канадѣйскнхъ просторахъ посередѣ рускнхъ фармеровѣ, мы витаемо его сердечно и бажаемо си-лы и вытравлости въ пра-ци для руского народа. Де осяде о. Поливка и въ я-комъ порядку буде обж-джати рускй колоннй, мы подамо опѣсля.

— Зъ Elmira, N. Y. до-носять намъ, що усеѣ фабри-ки въ руху а роботу можна дѣстати дуже легко. Такъ само дѣстануть роботу дѣв-чата въ фабрицѣ шовку або кошель. А вже наскорше пованнй приѣхати до Elmira тѣ, що купили тамъ дому або мѣсяца подѣ будову и дѣвчата, що де-инде пра-цюють по душннхъ и не-здоровыхъ фабрикахъ таба-ки.

— Агентами „Свободы“, суть: Д. Голодь, на Jersey City и околицю, а Д. Ванъ-ко на Ansonia, Conn. и око-лицю.

Колько локомотивѣ е въ руху на свѣтѣ! На цѣломъ свѣтѣ есть 110.000 локомотивѣ въ ру-ху, а то: 64.000 припадае на Европу, 40.000 на Аме-рику, 3.300 на Азію, 2.000 на Австралию, а 700 на А-фрику. Въ самой Европѣ Англія посѣдае 17.000 ло-комотивѣ, Нѣмеччина 15.000, Франція 11.000, Австро-У-горщина 5.000, Италия 4.000, Россія 3.500, Бельгія 2.000, Испанія 2.000, Нѣдерляндія и Швайцарія 900 ло-комотивѣ.

— Гр. Туль, президентъ рады державнон у Вѣднѣ, уступивъ зъ цѣлымъ своимъ кабинетомъ, не можучи по-мирити Нѣмцѣвъ и Чеховѣ, а тымъ способомъ зроби-ти раду державну способно-ю до яко-сь работы. Цѣсаръ именуе теперь нового пре-зидента, котрый выбере со-бѣ новыхъ министровѣ, але, чи заведутъ они ладъ въ Австрій, се ще велике пи-тане.

Оголошеня. Въ галл школьного будинку въ Maufield, Pa. вѣдбуе ся дня 21-го октября 1899, въ суботу вечеромъ, о 8-ой годнѣ, на доходъ руско-й читальни и школы майфильдской, представлєне аматорскѣ, шутки зѣ сѣвнами въ 6 вѣтселонахъ: «ЯКЪ КОЗАМЪ РОГИ ВЫПРАВЛЯЮТЬ». По театрѣ забава зъ танцами. На той дуже забавнйй вечерѣ, за-прашае своихъ братьѣ, знакомыхъ, сусѣдовѣ тай почтенныхъ гостей дуже умально.

Комитетъ.

Програма представляема аматорского дня 21-го октября 1899 въ Майфильдѣ, Па. «Якъ козамъ роги выправляютъ.» шутки съ сѣвнами въ 6 вѣтселонахъ. (Вѣлннй переводъ изъ Шекспировой дра-мы — Федюкннчя. ОСОБЫ: Катря } Текия Хованьска, (дѣвчата у Заставнѣ.) В. Гела, Кеши } Марин Хованьска, Теодоръ Лиховоль, ихъ отецъ, А. Шлинга, Стефанъ } (пароб. у Заставнѣ.) А. Требогъ, Иванъ } (пароб. у Заставнѣ.) М. Фуртакъ, Василь Недоброць, паробокъ, А. Гела, Века } (это родичѣ.) Марта Шлинга, Грнш, его слуга, Иванъ Гирй, Дружба 1-ий } Петро Корба, Дружба 2-ий } Петро Гузѣ, Дѣдъ } Стефанъ Пейко. Весельяй гостѣ и музыкн. Дѣе ея то въ Теодоровѣ, то въ Дмитровѣй хатѣ, то на улицѣ у Заставнѣ. Передъ-роломачетъ засѣвнѣ хоръ май-фильдскй ннѣ америк. „My Country“. По 1-шюмъ актѣ декламация „Мои думки“, Марія Муелва. По 2-гому актѣ „дуеть“ малорускнхъ плєней: Варвара Гела и Ми-рин Хованьска. По 3-бюмъ актѣ монологъ „Якъ въ судѣ“, Иванъ Гирй. По 4-тому актѣ хоръ „Я въ чужннхъ засѣвахъ“. По 5-тому актѣ декламация, Анна Крохта. По театрѣ забава зъ танцами.

Де-що цѣкавого.

— Въ Парижу выходитъ теперь 2585 часосней.

— Англія спроваджуе рѣчно зѣ Сполуч. Державѣ 20.000 коней.

— Найславнѣйшй цѣсаръ фран-цузнй Наполеонъ бувъ лишь 5 стѣпъ и 2 палъ высокй — се-бѣ то маленьке, але важнєнке.

— Шахъ (король) перакйй ку-ривъ лодку на довгѣмъ цѣбуху, въ котрой на разѣ змѣстѣя ея фунтъ тютюну.

— Въ Россіи гине зъ голоду теперь 1.000.000 людей, а чому? бо паннй забрала майже всю лѣшну землю въ свои руки, а зѣбже вы-возять за границу на продажъ, бо мужики не мають за що вѣдъ ихъ кушити; по друге, занадто мало ма-ють земль, а если мають, то лѣк-найгоршу, котра рѣдко коли зародитъ добре, а податки треба плати-ти высокй тай жити, то-жѣ не дивно, що въ Россіи кожного року пануе голодь мѣжъ мужикнами.

— Въ Вѣднѣ удало ся докто-ражъ при помощи электрики пере-жвннги игра на блєлого чловѣкѣ. Се такожъ штука!

— Одному князеву въ Англіи дають \$100.000 за одну стару книжку Клавдія Льюренца «Книга мудрости», однакъ вѣнѣ хоче больше.

ПОЧТОВА СКРИНКА В. М. Русчакъ, въ Пассайтѣ, Н. Д. — Вашу жалобу мы вѣдѣвали до свѣта нынѣшннхъ свѣщенннхъ до рослѣдженя. Яка прїде до нашей редакціи подѣвѣдѣ, про те вже повѣдомимо сейчасъ, а если до мѣсяца не дѣстанемо жаднон подѣвѣдѣ, то все повѣдомимо въ нашѣй часосней.

М. Семеновъ, въ North Richmond, N.Y. — Та уперезъ написе на рускоѣй церквѣ въ Scranton, Pa.: „Hungarian Church“ — она справдѣ цѣква; та цѣква порадитъ зъ та-кими людьми, якъ они на силу хотять ста-ти мадерами. Вы не пытайте ся икѣны въ обрядочинну. Най собѣ ишии люде, що цѣлають до другнхъ икрисповѣданъ, хвал-ять Бога по своему. Подѣбннми диспутами не доведете до ишого, а самй себе загума-ните.

ЗАПЛАТИЛИ ЗА „СВОБОДУ“ ВЪ СЕНТЕМБРѢ с.р. AMSTERDAM, N. J. Псалъ Ив. \$2.00 YONKERS, N. Y. Сиротѣкъ С. 50 Ебулякъ С. 1.00 Газа Ив. 1.00 Дашенеръ В. 1.00 Кухта Д. 50 Дубнѣйскй А. 2.00 Голодѣкъ Ю. 2.00 Корба А. 3.00 MAYFIELD, PA. Малевннѣкъ Е. 2.00 HAWAII, HAWAII. Накаламъ, HAWAII. Бавнѣйскй А. 2.00 PITTSBURG, PA. Горощакъ А. 2.00 RICHMOND Pt., Map., CANADA. Пилзвѣдъ Т. 1.00 KENSINGTON, PA. Ежъ Ю. 1.00 NEW YORK. Пронеръ Ив. 2.00 ANSONIA, CONN. Цѣрковнѣ Т. 2.00 STRATHEONA, A., CANADA. Говда М. 1.00 LAUREL, N. Y. Пастернакъ З. 1.00 CLEVELAND, Ohio. Саракъ Мих. 50 MT. CARMEL, PA. Врѣва Ф. 1.00 HAZLETON, PA. О. Залцнй О. 1.00

Democratic County Ticket. FOR PROTHONOTARY, JAMES A. MCCARTHY, of Locust Gap. FOR TREASURER, MATTHIAS CRONINGER, of Shamokin. FOR COMMISSIONER, A. H. COONER, of Watsontown. W. H. ROHRBACH, of Crowl. FOR CORONER, GEORGE W. DRENER, of Shamokin. FOR AUDITOR, GEORGE C. STAHL, of Milton. M. T. MCGOVERN, of Mt. Carmel.

Голосуйте на него! James A. McCarthy, демократичнй кандидатъ на прото-нотара, уродивъ ся въ Locust Gap, а працювавъ опѣсля въ майнахъ кольѣа лѣтъ. Теперь есть вѣнѣ честннѣмъ купецемъ въ Locust Gap. Вѣнѣ буде подѣирати всѣ работничй справы, если буде вы-браннѣмъ. То-жѣ дня 7. ноября с. р. голосуйте на цѣлѣй демократичнй тнкетъ!

Peter Lasek Cor. 5-th & Oak Str. MT. CARMEL, PA.

На розѣ 5-ой и Окъ улицъ есть красно урядженнй готель. Все свѣ-тѣ пиво, добра виска и файнй ци-гары, а вино импортоване. Есть тамъ такожъ и «pool table» для забавы. Стрѣтъ-кара иде коло са-мыхъ дверей, то-жѣ снй чекате — зайдѣтъ ликуити чарну до дав-ного знакомого Петра Ляцка, а вѣнѣ обслужитъ васъ чєсно.

Ану спробуйте! \$1.00 Машинна до друкована.

Лишь одного доллара конштуе машинна до друкована. Буквы въ той машинѣ сун-тѣ такъ уложєнй, що вѣнѣшй, хто лншъ знае буквы, може ново легко друковати листы, адресы и ишиє. Пишѣть и посылайте грошѣ на адресу. S. KELTONIK Panssutawney, Pa.

Hotel HETMAN SCHMELNICKI Alex Halaburda, Mt. Carmel, Pa. (Includes illustration of a person at a desk)

Коло лігайского дѣпа есть рускѣй готель, одинокой на цѣлѣ мѣсто рускѣй готель. Чистенько тамъ, всякй на-пон, якъ виска, шиво, румѣ, темперъ и ии. дуже добрѣ и здоровѣ. Кто хоче пере-ночувати, знайдѣ тамъ чистѣ-лѣжко и чємну услугу. Азу Рускнн! Чимъ будемо все ходитѣ по чужнхъ людяхъ и за свои грошѣ по-кутѣтъ стоятъ?

Купуйте книжки и газеты! (По русскѣй.) Л. Толстой — Нивольй Паланнѣ 11 ц. „Студнѣ“ 4 „ Пнєкво къ фєвдѣрѣбу 4 „ „Лєтуєнѣ Лєтннѣ“ № 46 11 „ На валупѣ № 7 11 „ Принимас ея подѣиса на романъ Л. Н. Толстого „Воскрєсєннѣ“, выданнй въ Ан-глій бѣтъ цєнзуры и бѣтъ пропусковѣ. Романъ выходитъ разѣ въ мѣсєцъ нѣпущєскнми. Всѣхъ нѣпущєскѣй буке 15, кождѣ по 12 цєнтѣвъ. Цѣлѣй романъ за подѣискою стоитъ \$1.30, а по есклєннєво цєнтѣтѣи романъ, цѣна будѣ бѣльшѣ. Вѣнѣ теперь естѣ 5 нѣпущєскѣй нѣпущєскѣй нѣпущєскѣй. За ишчу платнѣмо самѣ. Адресуйте: A. Wasserman, 29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

A. Wasserman, 29 Clinton str. near Stanton str. NEW YORK, CITY.

Joseph Bridy, 121 Oak St. Mt. Carmel, Pa. (Wholesale.)

Масе вѣнѣ гуртовннй складъ всѣ-кнхъ трункѣвъ, а спровадѣ по слѣ-дуючѣй цѣнѣ: Горѣвка 50, 60, 75, \$1.00 квартѣ. Румѣ 60, 70, 80 цѣт. „ Вино 50, 75 „ „ Бранѣ 75, 1.00 „ „ Jembior Бранѣ 50 цѣт. „ Ягодѣва 75, 1.00 „ „ Книппа горѣвѣкъ 60 цѣт. „ Бѣтеръ 50 „ „ Пивѣ „ „ „ \$2.00

Если треба вамъ трункѣвъ на за-бану, вєсьлѣ, або хрєстннн, йдѣтъ до него, а вѣнѣ продасть вамъ та-нѣо. привезе ажъ до дому и обслужитъ чєсно, бо вѣнѣ чєстннй чловѣкъ.

Желѣзнй нагробнй хрєсты!

Мѣсто и кра-сно вырабо-тєннй нагробнй хрєсты може замѣнѣ-ти у насъ, а мы зрѣбно-важъ яктъ найтѣмнѣше.

Такой хрєстѣ якъ тутъ бачите, есть 4 стѣпъ и 6 палѣвъ высокй, красно вырабо-тєннй, по-шлємо вамъ за \$4.25. За тро-хн высе-шй цѣвнѣ маємо пре-крас-нй хрєсты. ГРОШѢ И ЗАМОВЛЄННѢ ПОСЫ-ЛАЙТЕ НА АДРЕСУ: N. Y. Cemetary Monumental Co. PUNXSUTAWNEY, PA.

Юліанъ Копыстьянскій (Julian Kopystianski) 420 W. Pine st. ШАМОКІНЪ, ПА. Перворядннй салѣонъ рускѣй. — Найлучннй наштѣка можна ту дѣстати, якъ: пиво на пклянкѣ и бутелькѣ, вина розмантого гатунку, горѣвкѣй доскопалѣй, цигара дуже добрѣ. Спѣшнѣтъ Братя Рускнн до своего братчѣка Юльѣка.

КАНЦЕЛЯРИ АДВОКАТСКА. докторъ цѣль — Ю ЛІАНЪ ЧУПКА. Полагоджѣ всѣ справы судовѣ въ Америкѣ и въ Европѣ, а спе-циально къ Галичинѣ. Выготовлє-такожъ повномочіє. Розмовятѣ ся можан по рускѣ. Поспѣтѣти ся або писати подѣ адресу: JULIAN CZUPKA, L. L. D. 44 BENNET BUILDING. Wilkes Barre, Pa. Въ подѣлю можна размовити ся зъ докторѣ Чупко въ его помешканіи 49 Carey Str., Wilkes Barre, Pa.

СВОЙ ДО СВОГО!

Ефремъ Лучковецъ. E. INDEPENDENCE near VINE STR. въ Шамокинѣ, Па. — РУССКІЙ ГОТЕЛЬ. — Чистенькй тамъ готель зѣ всѣкнми выгодами. Пиво, вино, виска, темперъ и другй напоѣ все свѣжѣ и най-лѣпншого гатунку. Услуга чємна и солідна. Склянкѣ великй и малй посѣля впо-добу.

Люде! Вже часъ покинути чужнхъ, а пора вже себе са-мыхъ подѣмогати.

Лѣшь про мѣхъ люде. Терпѣтъ и богато лѣтъ за провалы при-родного хрѣтя. Выдѣтъ и сто долларѣвъ докторѣмъ бѣтъ помочи. Нависѣдѣтокъ по-лѣвъ и до старѣго краю, порадавѣ ся оденъ старѣй, мудронъ жємъ, котра мешка-ла въ лѣтъ, знала ся на гѣлѣхъ и она мєсе вывѣчала едѣ страшноу слабѣсть. Про те нещєстѣ розказѣтъ и мѣнѣмъ прѣтєлѣмъ и онѣ вывѣчѣшєсь. Тому а вывѣчѣшѣтъ, шо всѣ головнѣйшѣй слабѣсть мѣхъ гѣтъ тѣмъ жѣмъ. По довгѣмъ намѣлахъ, удѣлось мѣнѣ вывѣдѣтъ подѣ тво жємъ про тайну того лѣку, а я готовъ уложити его модѣмъ прѣ-вѣлѣмъ. Пишѣть по своему, а залучѣтъ стѣм-пѣтъ на вѣдповѣдѣ. Вашѣй кравнѣй и прѣтєлѣ Karol Johnson, Box 292 HAMMOND, Ind.

Уважаите!

НАИБѢЛЬШІЙ ШТОРЪ НА ЦѢЛѢ МЪ-СТО. P. A. STIEF-A, ТЕПЕРЪ ПО-БѢЛЬШЕННЙ И ВЪ ВСЯКІЙ ТО-ВАРЫ НАЙНѢВШОИ МОДЫ ЗАОСМОТРЕННЙ. Можете тамъ дѣстати убранѣя якѣ лѣшь хо-чете, а то по найнѣз-шѣй цѣвѣ.

У НЕГО СУТЬ ТАКОЖЕ КРАВЦѢ, ТО-ЖѢ ХТО-БЪ ХОТѢВЪ ДѢТИ СОБѢ ЗРОБИТИ КРАСНЕ УБРАНѢ, НАЙ ИДЕ ТОЛЬКО ДО: Peter A. Stief-a, 11, 13 & 15 Oak St. — MT. CARMEL, PA.

ПОПРОБУЙТЕ, А ПЕВНО НЕ ПО-ЖАЛУЕТЕ!

Оденъ зъ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-СОБѢ, БЕЗѢ ВСЯКНХЪ ПРИМѢШОКѢ.

Хто лншъ разѣ по-коштуе сего пивѣ, то чшого важе не хочє-пнѣти. Голова вѣдѣ него вѣкѣли не болѣтъ, бо есть здоровѣе и по-жнвнѣе.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗѢ РЕШТОЮ ХВАЛНТИ БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

Пѣйте пиво зѣ бровару: E. ROBINSON'S SONS, LAGER BEER BREWERY, 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

ДАМЯНЪ МЕРЕНА — АНДРѢЙ ДРАГАНЪ отворилъ новѣй, краснѣннй рускѣй салѣонъ, одинокой на цѣлѣй Йон-керсѣ. Пиво, виска и другй розно-роднй наштѣка смачнѣ. есть тамъ „Pool table“, де можѣ забавитѣсь въ кождѣмъ часѣ. Салѣонъ зна-одитѣ ся подѣ № 328 Nepper-бан Ave., Yonkers, N. Y.

РУСКА БУЧЕРНЯ Игнатія Трохановского, на Second Str. въ Mt. Carmel, Pa. (Includes illustration of a cow)

Все свѣжє и добро мясо, ковбасы, шнѣвнѣ, солопину и все можете кушити у своего руского бучера, а то по дѣже нѣвѣжѣй цѣлѣ. Розмовятѣ все на часѣ. Хвалитѣ богато не треба, бо добре само хвалитѣ ся. Идѣтъ до своего!

Лѣшь про мѣхъ люде. Терпѣтъ и богато лѣтъ за провалы при-родного хрѣтя. Выдѣтъ и сто долларѣвъ докторѣмъ бѣтъ помочи. Нависѣдѣтокъ по-лѣвъ и до старѣго краю, порадавѣ ся оденъ старѣй, мудронъ жємъ, котра мешка-ла въ лѣтъ, знала ся на гѣлѣхъ и она мєсе вывѣчала едѣ страшноу слабѣсть. Про те нещєстѣ розказѣтъ и мѣнѣмъ прѣтєлѣмъ и онѣ вывѣчѣшєсь. Тому а вывѣчѣшѣтъ, шо всѣ головнѣйшѣй слабѣсть мѣхъ гѣтъ тѣмъ жѣмъ. По довгѣмъ намѣлахъ, удѣлось мѣнѣ вывѣдѣтъ подѣ тво жємъ про тайну того лѣку, а я готовъ уложити его модѣмъ прѣ-вѣлѣмъ. Пишѣть по своему, а залучѣтъ стѣм-пѣтъ на вѣдповѣдѣ. Вашѣй кравнѣй и прѣтєлѣ Karol Johnson, Box 292 HAMMOND, Ind.

Уважаите!

НАИБѢЛЬШІЙ ШТОРЪ НА ЦѢЛѢ МЪ-СТО. P. A. STIEF-A, ТЕПЕРЪ ПО-БѢЛЬШЕННЙ И ВЪ ВСЯКІЙ ТО-ВАРЫ НАЙНѢВШОИ МОДЫ ЗАОСМОТРЕННЙ. Можете тамъ дѣстати убранѣя якѣ лѣшь хо-чете, а то по найнѣз-шѣй цѣвѣ.

У НЕГО СУТЬ ТАКОЖЕ КРАВЦѢ, ТО-ЖѢ ХТО-БЪ ХОТѢВЪ ДѢТИ СОБѢ ЗРОБИТИ КРАСНЕ УБРАНѢ, НАЙ ИДЕ ТОЛЬКО ДО: Peter A. Stief-a, 11, 13 & 15 Oak St. — MT. CARMEL, PA.

ПОПРОБУЙТЕ, А ПЕВНО НЕ ПО-ЖАЛУЕТЕ!

Оденъ зъ наибѣльшихъ броварѣвъ въ Америцѣ.

ВАРИТЬ ПИВО НА КРАЕВЫЙ СПО-СОБѢ, БЕЗѢ ВСЯКНХЪ ПРИМѢШОКѢ.

Хто лншъ разѣ по-коштуе сего пивѣ, то чшого важе не хочє-пнѣти. Голова вѣдѣ него вѣкѣли не болѣтъ, бо есть здоровѣе и по-жнвнѣе.

НЕ ТРЕБА ЕГО ЗѢ РЕШТОЮ ХВАЛНТИ БО ДОБРЕ САМО ЗА СЕБѢ ГОВОРИТЬ.

Пѣйте пиво зѣ бровару: E. ROBINSON'S SONS, LAGER BEER BREWERY, 435 to 455 N. 7-th Str. SCRANTON, PA.

Telephone calls: GENERAL OFFICE 2333. NIGHT CALL 4854.

ДАМЯНЪ МЕРЕНА — АНДРѢЙ ДРАГАНЪ отворилъ новѣй, краснѣннй рускѣй салѣонъ, одинокой на цѣлѣй Йон-керсѣ. Пиво, виска и другй розно-роднй наштѣка смачнѣ. есть тамъ „Pool table“, де можѣ забавитѣсь въ кождѣмъ часѣ. Салѣонъ зна-одитѣ ся подѣ № 328 Nepper-бан Ave., Yonkers, N. Y.

ДВ-ЩО ПРО ДОРОГИ.

Дакі люде дорогъ зовсімъ не знають, бо не чують ихъ потреби. Неоденъ дикій перетискає ся черезъ гущавину, корчъ и водвѣчнй лѣсы такъ само нынѣ, якъ то робили его батьки передъ сотками лѣтъ. Для Индіанъ пр., що кочували на степахъ Америки, дороги були непотрѣбнй; на ловы на оленѣ або на буйволы ишли они знаными шляхами, а коли выбиралъ ся на выправу военну противъ другого племени або противъ большахъ осадникѣвъ, то не ишли дорожю, чочъ бы ея знали, бо хотѣли зайти неприятели несподѣвано, саме въ той стороны, где вѣнъ ихъ не дожидавъ.

Чоловѣкъ цивілізований поступає собѣ зовсімъ противно; вѣнъ буде заразъ дорожю, щобы нима легко и выгодно достати ся, куды ему треба и щобы удержувати звязъ зъ другими образоваными народами. Чымъ больше якій народъ образований, тымъ больше має вѣнъ дорогъ.

Привидѣмъ ся нашимъ дорогамъ въ старѣмъ краю въ слотной осени, або въ часѣ весняныхъ розтопѣвъ, а будемо мусѣли троха завстыдати ся. Кѣлько-жъ то гинє коній, кѣлько то лямитъ ся возѣвъ! Кѣлько-жъ то разѣвъ опѣзнятъ ся люде въ доставою збѣжа або товару, а черезъ те повносятъ значнй шкоды! Зѣ одного села до другого, ледве кѣлька миль вѣддаленого, треба часомъ ѣхати цѣлый день, треба натрясти ся, набѣднати ся и замучити худобу. Або и тутешнй американскій дорожю, Господи помилуй! Правда, тутъ больше паровыхъ желѣзницъ та електричныхъ, якъ въ старѣмъ краю, але возовй дорожю хто зна чи не горшй вѣдъ галицкихъ. Инакше дѣе ся въ иншихъ краяхъ, больше образованыхъ. Привидѣмъ ся лишъ дорогамъ въ Шлезку, або въ Чехахъ, або въ Австрій, Нѣмеччинѣ, Франціи, а побачимо, якъ суть попровадженъ въ рѣжнихъ напрямкахъ, до найменшихъ селъ, и якъ суть добре удержованй. Дорожю добрй и розгалуженй въ рѣжнихъ напрямкахъ, то велике богатство. Всюды легко достанешъ ся, куды захочешъ, лекше продашь и купишь, чога тобѣ треба, не змарнуешъ худобы и не знищишь воза, а себе здоровля не позбавишь. А чи-жъ не може и те приклучити ся, що лѣкаръ не вѣпѣе на часѣ прибути до хорого або священникъ зѣ св. тайнами до умираючюга зъ причины лихой дорожю? Кѣлько то разѣвъ на Подѣлю на веснѣ, коли снѣгъ стаявъ и пустила заморозъ, черезъ довшій часѣ не можна ся нѣякимъ чиномъ достати зѣ села до села?

Щобы дорожю були правдымымъ богатствомъ и добродѣйствомъ, треба, абы были всюда. Що-жъ бо стороннымъ людемъ приѣде въ того, коли есть лише одна головна дорожю а побѣчныхъ зовсімъ нема? Не треба отже скупити ся зѣ выдатками на дорожю авѣ жалувати трудѣвъ, бо дорожю добра принесе великій хосенъ и заплацати за трудъ и за выдатки. Люде зачинають звичай-

но тогда будовати дорожю, коли осѣдають стало на якѣмсь куснику землѣ. Дорожю тотя суть звичайно зразу дуже лихй, але зѣ часомъ стають ся щоразъ лѣпшими. Стародавнй Римляне знали такъ добре будовати дорожю, що дѣкотрымъ ихъ дорогамъ вже два тысячѣ лѣтъ и больше, а они ще до нынѣ не попусвали ся.

По паденю римской державы дорожю були дуже занедбанй. Ажъ въ новѣйшихъ часахъ зѣ розвоємъ мѣстъ и поступомъ промыслу и торговлѣ взяли будовати щоразъ лѣпшй и численнѣйшй дорожю. Нынѣ кождый край, кожда громада, що дбає о добробыть своихъ мешканцѣвъ, закладає дорожю и не жалує нѣ труду нѣ коптѣвъ, лишъ щобы были добрй. Вѣдзначають ся тымъ именно: Франція, Англія, Бельгія, Нѣмеччина, Австрія, Долѣшня, Чехи, Морава и Шлезкъ. Суть тамъ всюды мурованй дорожю, звичайно обсаженй овочевыми деревьями по обохъ сторонахъ, зѣ чога плыне великій хосенъ. Въ лѣтъ есть вѣдъ нахъ тѣмъ для подорожнихъ, въ осени смачнй овочѣ, а зимою, якъ снѣгъ все зрѣває и дорожю закрѣе, видишь, куды маешъ ѣхати, щобы ся не переваливъ въ рѣвъ або въ пропасть. И въ Галичинѣ иде до лѣпшого. Щоразъ то больше дорожю будують и лѣпше, стараннѣйше удержують и деревьями обсаджують. Правда — хочъ сумно се сказати, — що не все люде знають цѣнити доброту дорожю и пошанувати придорожнй дерева. Много есть еще такихъ, що дерева ломлять, псууют, пустошать, отъ гейбы справдѣннй дикй люде.

У насъ въ Америцѣ передовѣмъ длятого возовй дорожю лихй, що край ще молодой та тому, що добрй возовй дорожю противнй интересамъ великихъ компаній колѣйныхъ, котрй тутъ майже всемогучй.

Dr. F. J. Meek

Д-ръ. МИКОЛАЙЧИКЪ Cor. Shamokin and Chesnut str. Одинокій лѣкаръ, славыннй на цѣле мѣсто. Лѣчать всякй хоробы совѣстно и въ короткомъ часѣ. Особливо незрѣннй лѣкаръ въ справахъ положничихъ. Говорить поанглійски, по руски и по польски. Горячо поручаемо сего знаменитого доктора, нашимъ Русинамъ.

HENRY FREY

PHOTOGRAPHER 421 Lackawanna Ave. Scranton, Pa. Хочешъ мати краску фотографію, вѣрнй портретъ, зайдй до того фотографа. Вертаешъ зѣ слѣбу зайдй зѣ жывкомъ до него, дай ся зняти, а будешъ маѣ на цѣле жите памѣтку. Маешъ ладну дитинку дай фотографувати у него, а будешъ мати краснй образъ. Есть у Васъ братство, най зайдй до того фотографа, а вѣдъ Вамъ зробить фотографію и портреты, якъ хочете. — У него рѣжнороднй фотографію и портреты можна зновити и то по дуже умѣрванной цѣнѣ. — За роботу гварантує.

Dr. S. Blumberg,

1716 Carson str. PITTSBURG, PA. Кождый то знає, що въ Америцѣ шукають за такимъ докторомъ, котрый покѣнчивъ свои науки въ старѣмъ краю. Д-ръ Блюмбергъ вивчивъ ся за лѣкаря на университетѣ въ Варшавѣ, а зложивши испытъ державнй въ Филадельфій осѣвъ въ Питсбургу. Дуже добрый докторъ. Розмовити ся можна по руски, англійски, нѣмецки и польски. — Якъ хорый зайдй до него, заразъ выздоровѣе!

Н О В О С Т Ь!

Чисто американскя фірма продає гарнй годинники. За \$3.66 можешъ достати годинникъ, але самъ заплатишь почту, а за \$3.95 фірма платитъ сама, ще и ланцшюкъ додає. Если тобѣ годинникъ не подобася, можешъ его водослати, а грошѣ тобѣ звернуть. Пишѣть на адресу: ROYAL BARGAIN HOUSE, 334 Dearbon str. CHICAGO, ILL.

Одинокій РУССКІЙ СТОРЪ

ЗѢ УБРАНЕМЪ НА ЦѢЛЫЙ ОЛИФАНТЪ, ПА. Юрйя Хилляка. Кто хоче мати добре и красне убране, а ще до того за танй грошѣ, то най иде купувати до Ю. Хилляка, но най не забуде взяти и грошѣ зѣ собою, бо тамъ все cash. Продає вѣнъ такожъ шифкарты и посылаетъ грошѣ до всехъ частей свѣта. — Идѣть до старого знакомого!

T. TALPASZ

ТЕОДОЗІЙ ТАЛПАШЪ РУССКІЙ РЕСТАВРАТОРЪ — И — ГОТЕЛЬНИЧІЙ 246 Pearl Str. Shamokin, Pa. Недалеко руской плебаніи.

Добрий вечеръ друже мой! — Добрий вечеръ, свате! А куда такъ сѣднито? — До Т а л п а ш а, брата! — Що за Талпашъ? Звѣдки вѣтъ? — Та-жъ крайнй нашъ милый — У него все Русскй — Подѣривляють салы! — Що за бригада я пиво тамъ! — Обходитъ ся файно! — Обсадує якъ братамъ! — Танько надамычнито!

ЗВѢСТНЙ СЛОВЕНСКІЙ АДВОКАТЪ (лоеръ)

Катлинъ и Негарда (Catlin & Nekarda) 309 Broadway NEW YORK, N. Y. Сей адвокатъ выправує нагороду вѣдъ компаній, если-бъ котрого зѣ робѣтничѣвъ або убило або покалѣчило. Рѣвно-жъ пріймає все криминальнй и цивильнй жалобы.

THOS. LOWTHER

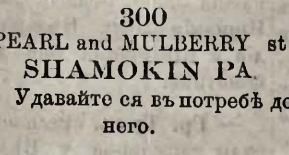
Restaurant and Bar. 628 Carson str. S. S. Pittsburg, Pa. Зайдѣть до него. Тамъ свѣже пиво, смачна перекуска. Кто хоче, достаєе обѣдъ дуже дешево. Ану спробуйте!

Lehigh Valley R.R.

In Effect May 21, 1899. Пассажерскй трень зѣ Mt. Carmel до Buffalo, Scranton, Elmira, Wilkes Barre, White Haven, Hazleton, Mauch Chunk, Allentown, Bethlehem о год. 7:18 и 9:40 до полудня; а 12:18 и 4:40 по полудни. До Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня и 12:18, 4:40 по полуд. До Centralia, Shenandoah, Mahanoy City, Pottsville, Hazleton и до всехъ стаций въ околнцахъ вулвевыхъ о год. 7:18, 9:40 до полуд. и 12:18, 4:40 по полудни. До Shamokin о год. 7:30, 11:22 до полуд. а 2:20, 6:42 и 9:56 по полудни. Экспресовнй трень до Philadelphia и New York-у о год. 7:18 до полудня; 12:18 и 4:40 по полудни. Трени до Mt. Carmel. Зѣ New York-у о год. 8:08 до полудня и 4:10 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:00 по полудни. Зѣ Philadelphia и о г. 4:10, 9:00 до полуд. и 4:50 по полуд. Въ недѣлю о год. 1:32 по полуд. Зѣ Pottsville о год. 9:45 до полуд. 12:35, 5:05 и 8:15 по полуд. Зѣ Wilkes-Barre о год. 8:00 до полудня, 3:00 и 6:00 по полуд. Въ недѣлю о год. 3:00 по полуд. Недѣльнй трень до Philadelphia и New York-у и до всехъ стаций межѣ тими мѣстами о год. 9:12 до полудня. До Pottsville, Hazleton, Wilkes-Barre и до всехъ стаций въ околнцахъ вулвевыхъ о год. 9:12 до полуд. и 5:55 по полудни. Недѣльнй трень до Shamokin о год. 10:20 до полуд. и 7:58 по полуд. CHAS. S. LEE, Gen'l Pass. Agent, R. H. Wilbur, General Supt. УВАГА: Кто хоче ѣхати на Весть, най купишь собѣ билетъ на лигайску желѣзницю, бо найтуньша и найвыгоднѣйша. По близни информация удавайте ся до: JOHN S. LAUGHLIN, Agent L. V. R. R. Mt. Carmel, Pa.

J. BOBKOWSKI

ПРЕДПРИЕМЦЯ ПОХОРОНѢВЪ. Вынаймає такожъ корчю на похороны, хрестинй и веселя по дуже низкнй цѣнахъ.

300 PEARL and MULBERRY st SHAMOKIN PA. Удавайте ся въ потребѣ до него.

Иванъ Глова.

JOHN GLOWA (POSTMASTER) Excelsior, Pa. ОДИНОКІЙ СТОРЪ НА ЦѢЛЫЙ EXCELSIOR.

Всякй потрѣбнй рѣчи до жита, якъ такожъ убраня майнерскй и звичайнй можна купити. Посылаетъ такожъ грошѣ до всехъ частей свѣта, скоро, танько и беспечно. Продає шифкарты. Не вѣдъ нынѣ вже знають люде солидного Ивана Глова.

ВЕЛИКІЙ КОМПАНИЧНЙ СТОРЪ

Russian Mercantile Co. Ltd. — ВЪ — Shamokin, Pa. 327 Shamokin st.

Наибольшій руской компанічнй сторъ въ Америцѣ. Заложеныи ще въ роцѣ 1889, а теперъ побольшеный, украшеный и на ново урядженый. Новый дѣмъ великій, краснй, котрый компанія купила 1896 року за \$18.000 показує, що може компанічна робота. — Все рѣзумнй Русины належать до той компаніи, купують зѣ своего власного стору значить, спомогають самыхъ себе. — Мѣсячно обтераетъ сторъ сумою \$2000. Заряджає нимъ: Теодоръ Федько

LAUER BREWING CO.

въ READING, PA. ЗАЛОЖЕННЙ 1866 року. — Вырабляє 25.000 бочокъ мѣсячно. Пиво одного зѣ наибольшихъ броварѣвъ въ Pennsylvania „LAUER BREWING CO.“ есть вѣольне вѣдъ всякихъ примѣшюкъ, и для того есть найздоровнйшимъ. Завѣдъгды однои и той самой доброты и пріємного смаку и есть споряджане подѣ зарлдомъ одного зѣ найздѣбнѣйшихъ и досвѣдченыхъ пивоварѣвъ. Вырабляє въ найлѣпшѣмъ гатунку Porter and Lager Beer, Stock Ale, Old Brown Stout and Porter in Vaults. Салонѣсты и приватнй родины повиннй замавляти пиво лишень въ броварѣ: LAUER BREWING CO. READING, PA.

Dr. John Szlupas

421 Penn. Ave. SCRANTON, PA. Знаменитый лѣкаръ. Довголѣтнй практика дала ему способность стати добрымъ лѣкаремъ. Личнй успѣшно лекаго рода хоробы. Має такожъ свою власну аптеку, въ котрой выроблюють ся дуже добры и помѣчни лѣкарства. Розмовитъ ся по руски, литевски, по польски и по англійски. — На цѣлѣой околнцѣ знають добре Шлюпаса!

УВАЖАЙТЕ, БО И ТО ВАЖНЕ!

Хто бы маѣвъ деяке право най не ходитъ по покупныхъ жидовскихъ, такъ знаныхъ тлумачахъ, але най удасть ся до правдивого адвоката Впяма Вокелека, въ Скрантонѣ. Вѣнъ залагоджує всякй справы въ кортѣ, а и сторокравей и зѣ пнмъ можна розмовити ся по руски. Адресъ его такій

W. Vokolek ATTORNEY AT LAW, 502 Lackawanna Ave. SCRANTON, PA.

O. Murdza & Bro s

46. Second st. MT. CARMEL, PA. О. МУРДЗА и БРАТЪ. Сторъ заосмотреный въ найлѣпшй товары, спроваджованй вирѣсть въ найлѣпшихъ складовѣ. — Мнѣжъ всехъ Русинѣвъ, въ Mt. Carmel заосмотрює въ живности. Продне такожъ одагы майнерскй и посылаетъ грошѣ до старого краю танько, точно, скоро и беспечно. Свой до своего — а до чужого не плаєт. Жидовъ оминайте въ чалеса!

Гавриилъ Маллянтъ

Гуртовнй складъ (Wholesale) 20 Market st. SHAMOKIN, PA.

Мнѣ завѣдъгды ба складѣ свѣже добре пиво въ великихъ и малыхъ бочѣвахъ зѣ найлучшихъ броварѣвъ, горѣвки (whiskey) и лѣкарны найлѣпшого гатунку Брата! замовляйте у своего!

Іосифъ Пейко

руской готельникъ — Cor. Commercial & Franklin Street — въ ШАМОКІНѢ, ПА. Запрошує всехъ Русинѣвъ до себе на свѣже пиво а добру піску. Хотите добре забавити ся, идѣть до Пейка. Чекаешъ на стрѣткару, зайдй до Пейка, а нѣколи не змѣтуешъ, бо кара иде попри самй дверѣ.

РЕСТАВРАЦІЯ и КАВЯРНЯ

* TROMBETTERS * (Тромбеттеръ) Cor. Rock & Sunbury str. SHAMOKIN, PA. наиротивъ National Bank. Свѣдана, Обѣды, Вечерн. Въ кождѣмъ часѣ можно достати такъ горячй якъ и зимнй перекуска. Потравы прилагодженй на европейскій способъ, дуже смачно. Услуга пыльна и солидна. Особнй покоѣ для родины. — Найлучшй вина, пива, ликеры, виски и все возможнй напитокы. Цѣна дуже мала. Препоручає ся вѣсьмъ скреставрацію, а передовѣсьмъ пріѣзднымъ.

ВЕЛИКІЙ и НАЙТАНШІЙ СТОРЪ ЗѢ ЧЕРЕВИКАМИ НА ЦѢЛЕ МѢСТО.

W. J. Gable, Oak Str. — Mt. Carmel, Pa. Другй дверѣ вѣдъ почты. ИДѢТЬ ДО НЕГО.

STANISLAW SZARZYŃSKI

805 Carson str. S. S. PITTSBURG, PA. Антикаръ зѣ старого краю. Має лѣкарства на все хоробы, навѣтъ на гостецъ и мадру. Одевъ бльокъ вѣдъ руской церкви. Попирайте своего!